

Huvudman

Ljungby kommun
Barn.och.utbildningsnamnden@ljungby.se

Ärendet

Tillsyn av huvudman för Astradskolan 2 och 3 i Ljungby kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 19 januari 2022

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 1 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Ljungby kommun avseende brister rörande rätten till stödinsatser. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har under 2021 genomfört en riktad tillsyn av Ljungby kommun, Astradskolan 2 och 3 avseende huvudmannens arbete med särskilt stöd i särskild undervisningsgrupp, kallad flexgrupp. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande rätten till stödinsatser.

Skolinspektionen har den 19 januari 2022 beslutat att förelägga Ljungby kommun att senast den 30 april 2022 vidta åtgärder för att tillgodose elevens rätt till stödinsatser. Föreläggandet innebar krav på att besluta om formellt riktiga åtgärdsprogram för elever i den särskilda undervisningsgruppen. Av åtgärdsprogrammen ska elevernas fullständiga behov framgå, hur det ska tillgodoses samt när uppföljning respektive utvärdering ska genomföras och vem som ansvarar för uppföljning respektive utvärdering. Föreläggandet innebar krav på att en placering i särskild undervisningsgrupp måste föregås av en utredning som ger stöd för åtgärden och dess omfattning samt att ett formellt beslut om placeringen måste fattas. Likaså in-

nebar föreläggandet att beslut om anpassad studiegång måste föregås av en utredning som ger stöd för åtgärden och dess omfattning. Föreläggandet innebar vidare att det ska anges en klagörande motivering till åtgärden i beslut om placering i särskild undervisningsgrupp, vilka särskilda skäl som legat till grund för beslutet samt omfattning. Slutligen innebar föreläggandet att beslut om anpassad studiegång ska innehålla en klagörande motivering utifrån rekvisitet att beslut får fattas om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar.

Ljungby kommun erhöll anstånd att inkomma med svar till den 30 maj 2022. Ljungby kommun har den 30 maj 2022 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har nu i aktuellt ärende tagit ställning till om Ljungby kommun har vidtagit åtgärder i enlighet med föreläggandet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder. Av redovisningen framgår att nya åtgärdsprogram är beslutade för de sju elever i den särskilda undervisningsgruppen "flex". I åtgärdsprogrammen är behoven tydligt angivna samt hur de ska tillgodoses. Åtgärden placering i särskild undervisningsgrupp har motiverats särskilt och av åtgärderna framgår till stor del omfattning samt vem som ansvarar för respektive åtgärd. Dock saknas det i ett av sju åtgärdsprogram en precisering kring deltidplacering i den särskilda undervisningsgruppen. Det framgår inte i vilka ämnen eleven har behov av undervisning i den särskilda undervisningsgruppen.

Ingen elev i den särskilda undervisningsgruppen har anpassad studiegång efter genomgång av utredningar och åtgärdsprogram, varvid inga beslut om anpassad stu-

diegång är inskickade. Vidare framgår datum för när vårdnadshavare tagit del av åtgärdsprogrammet samt en korrekt överklagandehänvisning. Av åtgärdsprogrammet framgår dock inte när uppföljning ska genomföras eller vem som ansvarar för uppföljningen och utvärderingen. Utredningar samt beslutade åtgärdsprogram för de två elever som tidigare givits insatsen som en extra anpassning är genomförda och inkomna.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 3 kap. 11 § skollagen framgår att rektor får besluta att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till, om det finns särskilda skäl.

Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan eller sameskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan, specialskolan och sameskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar

för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

I 29 kap. 10 och 11 §§ skollagen stadgas vilka av förvaltningslagens (2017:900) bestämmelser som är tillämpliga vid myndighetsutövning enligt skollagen hos offentliga och enskilda huvudmän. Det gäller bl.a. krav på partsinsyn, utredning, kommunikation, dokumentation och motivering av beslut. De beslut som kan överklagas enligt skollagens 28 kap. omfattas av förvaltningslagens bestämmelser om överklagande.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen kan konstatera att huvudmannen inte rättat bristen vad gäller att det av åtgärdsprogrammet ska framgå när uppföljning ska genomföras samt vem som ansvarar för uppföljning och utvärdering. Åtgärdsprogrammen anger endast när utvärdering ska genomföras. Det föreligger därmed fortfarande en brist i detta avseende. Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen i övriga delar vidtagit åtgärder i enlighet med Skolinspektionens föreläggande.

Skolinspektionen vill slutligen påtala följande. I ett åtgärdsprogram gällande elev med deltidsplicering i särskild undervisningsgrupp har det inte preciserats vilka ämnen som eleven ska läsa i den särskilda undervisningsgruppen. Det är viktigt att detta görs i kommande åtgärdsprogram då det är en förutsättning för att den särskilda stödåtgärden ska kunna följas upp och utvärderas utifrån de mål som ska uppnås.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Ljungby kommuns verksamhet vid Astradskolan 2 och 3 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd i den särskilda undervisningsgruppen.

Skolinspektionen bedömer att de kvarstående bristerna i åtgärdsprogram gällande att datum för och att det inte angetts vem som ansvarar för uppföljning och utvärdering är ringa och avstår därmed från ytterligare ingripande.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen ser till att kommande åtgärdsprogram även anger när uppföljning ska genomföras samt att det av åtgärdsprogrammen framgår vem som ansvarar för uppföljningen och utvärderingen.

Beslutet har fattats av tf enhetschef Anna Lindblom. Utredare Sofia Hall har varit föredragande i ärendet. I ärendets handläggning har även jurist Ida Sköld Aliefendic medverkat.

X Anna Lindblom

Anna Lindblom
Tf enhetschef
Signerat av: Anna Lindblom

X Sofia Hall

Sofia Hall
Utredare
Signerat av: Sofia Hall